

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Legeza Pál*

Cím: *Budapest fürdővárosi aktuális problémái*

Forrás: *Magyarország*

3m

1928. 5. 5.

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1928"

Személy

Budapest fürdőváros aktuális problémái

A Budapesten megforduló idegenek élénk érdeklődését lekötő a budai hegyvidék természeti szépségeivel, ahol a nyugodalmatlan családi otthon, az egészség létfeltételei és a szebbnél-szebb kilátás — mint lelki gyönyör — kimágnak a meggyötört fővárosi társadalom számára.

A budai különböző társadalmi egyesületek régóta folytatnak dicséretes küzdelmet annak a feletle megokolt, de egyúttal ideális célnak is az eléréseért, hogy a hatóságok ezt a városrészt, annak fejlődését karolják fel és a benne rejlő rendkívüli értéket szociális várospolitikával bocsássák a lakosság elhelyezkedésének a rendelkezésére.

A főváros megértő vezetősége teljes mértékben átérzi ennek a városfejlesztési kérdésnek a fontosságát és nem is annyira rajta mulik, hogy a főváros Dunajobbpartján a hegyek, völgyek és dombok célszerű beépítése felől még ma is, mint kezdetleges állapotokról kell szólnunk.

Ez az állapot legkirívóbb a főváros belsejéhez legközelebb eső vidéken: a Császár- és Lukács-fürdők környékén, amelyeket csak a szűk Zsigmond-utca választ el a hegyvidéktől: a Rózsadombtól, a Rézmál-, Zöldmáldűlőktől s a hozzájuk csatlakozó Rókushegytől és a Vérhalomtól.

Szinte hihetetlen, hogy a nevezetes Marcibányi család itten volt birtokállományát és Gül Baba híres rózsatenyésztő-kertjeit ennyire magukra hagyták fejlődésükben.

Pedig a hatalmasan előtörő hőforrások, melyeknek vizét a Császár-, Lukács- és Király-fürdők fogják fel, olyan tényezői az emberiség egészségének, hogy már ebből a

nézőpontból is reménytel (és a legrovidebb időn belül meg kell vetni az alapját a vidék rendszeres, szép és a fővároshoz méltó fejlesztésének.

Lehetetlen kép tárul a kulturember elé, ha a Margithidről a fürdőtelepek felé veszi útját. A Dunapart porlepte homoklerakóhely, éktelenítve különféle bódékkal, odébb füstölög a MÁV császárfürdői állomása, melynek vágányai bántó ellentétei a Dunának és a Margitszigetnek. Maga a Dunapart ebben a rendezetlen, kezdetleges állapotban felhábortítón hat és a fürdők látogatottságát semmiképpen sem mozdítja elő, mert a közönség a tiszta, pormentes levegőre vágyakozik és arra, hogy itt tartózkodása zavartalan legyen.

A fürdők gazdag hőforrásaiban rejlő gyógyerők kellő kihasználásának és az egyébként minden szempontból annyi előnnyel kecsegtető városrész érvényesülésének első alapfeladatát abban látjuk, hogy az Ujlaki-rakodópartot, legalább a Margithidről a Szépvölgy-utcaig építsék ki.

E művelet nélkül nem lehet a fejlődést jól átgondolt terv szerint továbbvezetni. Idevontatózóan érdemes elolvasni az 1870: X. törvénycikket, amelynek alkotói a messze jövőbe nézve jelölték meg Budapest fejlesztésének alapvető nagy irányvonalait.

Kapcsolatosan ki kell telepíteni a Dunaparttól az államvasutak vágányait, amelyek ma már amugyis csak arra vannak hivatva, hogy az óbudai gyártelepek iparvágányainak igényeit elégítsék ki, de ezt a hivatásukat akkor is teljesíthetik, ha a császárfürdői pályaudvart a Filatori-gáttól északra kinálkozó szabad területre telepítik ki.

E munkálatok elvégzése után az első teendők közé tartoznak a Zsigmond-utcai, igen sűrű és rendkívül zajos teherforgalomnak a fürdők homlokzata mellől a Dunapartra való áttelése.

A fürdők közönségére nagy megváltás lenne ez a forgalmi megoldás, mert ma a Zsigmond-utcának a Császár-fürdő előtt levő szűkületében a nagy teherforgalom olyan rázkódtatást és zajt idéz fel, amely a gyógyulást kereső betegek nyugalalmát nagyon háborgatja. Ez a megoldás addig is az egyedül lehetségesnek mutatkozik, amíg a császárfürdői alapítvány az utca kiszélesítésével megépítheti az új modern fürdő épületét.

Ezekkel a városrendezési teendőkkel kapcsolatosan azonban a legsürgősebben foglalkozni kell a Rózsadomb és környéke szabályozási terveinek a revíziójával, ami lehetővé tenné ennek a közeli, kedvelt hegyes vidéknek családi házakkal való benépesítését.

A fejlődésnek ez a legtermészetesebb menete ma szinte lehetetlen a jó utak hiánya miatt.

A vidéknek ugyanis a Dunapart felől tulajdonképpen csak két rendes útja van: a Zárda-utca és a Szépvölgyi-ut, amelyek azonban egymástól két kilométer távolságra vannak; e két vonal között egy sincs olyan felvezető út, amelyen kocsi járhatna.

Amikor a városszabályozási terv revíziójáról szólnunk, ezalatt nemcsak a tervek elkészítését értjük, hanem kívánjuk azok végrehajtását is, mert az élet a városrendezés terén is nem elméletet, hanem a gondolat, a jó terv, a határozat sürgős keresztülvitelét követeli.

E kérdések megoldásába szerencsésen kapcsolódott be a „Budapest Fürdővárosi Egyesület”, amelynek élén József Ferenc királyi herceg fejt ki tevékeny és eredményes munkát. A kormányban beható érdeklődés nyilvánul meg Budapest székesfőváros fejlesztésének országos jelentőségű feladatai iránt, abban a szellemben, amely alapja volt a hetvenes években a főváros megteremtésének és irányt jelölt fejlődésének.

Legeza Pál